

gré tudi s trebuchom za kruhom; mertvega očeta še pogledal ni in ne očenaša za dušo njih zmolil.

„Kakšen človek je to? kakošen klobuk ima, dva lekata visok? suknja mu še čez herbet ne seže? Kaj pa na herbtu v punkelju nese? Čudno žival z rudečo kapo, s kervavo brado, in kako čuda dolg nos ima! Čujte — čujte! kak glas — kikeriki! Takega še nismo slišali; ustavimo tujca.“ Tako so Anzata občudovali ob svitu polne lune prebivavci nekega mesta na Zamurskem, ki so na hribu stali, čakaje kadaj bo zora poknila. Anza se jih prestraši; al ko vidi, da mu ničesa ne stori, in le čudno žival ogleduje, jim začne lastnosti petelina razkladati. Zadnjič pravi Anza. Ta žival dan naznanuje; berž ko začne prepevati kikeriki, zora pokne. Oho! ta žival je ravno prava za nas; je ne pustimo več, nam jo moraš prodati, koliko hočeš za žival? Žakelj dnarjev mi prinesite, pa vam jo pustim. Zamurci grejo v mesto, in pravijo mestnjanom, kako žival ima neznan popotnik na hribu, da, kakor hitro začne prepevati kikeriki, zora pokne, da bi jim ne bilo potreba več hoditi na hrib dneva pričakovati, ko bi čudno rudečo žival imeli, za katero hoče popotnik z visokim klobukom žakelj dnarjev. Urno mestnjani žakelj z dnarji napolnijo, in ga pošljejo popotniku za petelina. On pa žakelj na rame verže in vesel dalje popotuje, da je petelina tako dobro prodal.

Kako se je z Martinom godilo, vam ne vem povedati družega, kakor da je siromak prišel med pesjane, kateri so travo s škarjami rezali. Berž ga ujamejo in ošlatujejo, ali ima kaj masti. K sreči ni bilo Martina družega ko kost in koža. Ti same grille ješ, mu reče en pesjan; no — koža bi še kaj veljala; odreti te hočemo. Čmu ti je pa to orodje? S tem orodjem si upam danes po celem travniku travo pokositi. Dobro, če nam to storiš, te pa pustimo živega. Martin reže travo, da vse iz njega teče; preden se zmračí, je travnik pokošen. Pesjani debelo gledajo, in ga poprašajo nazadnje, kaj hoče imeti za to orodje. Žakelj dnarjev — jim reče. Urno napolnijo žakelj s cekini in ga dajo Martinu, kateri je vesel, da je tako dobro koso spečal, naprej potuje.

Juri Burklež sopiha proti neki grajšini, ktera je stala na hribu med drevjem. V žaklju mu maček strašno mevka, on pa žlabodra sam seboj, premika klobuček od ene strani na drugo, in če ga kdo popraša po slovensko kaj ali mu dobro jutro voši, ga še pogleda ne, zakaj on zna, kar je v drugi deželi, samo nemško, ali nemško, da se Bogu smili. Grajšak, misleč, da je Juri Burklež kak plemenitaš, ga povabi na kosilo. Al kakošno kosilo je bilo to! Miši so po hiši švigale in marsiktera se je prederznila čez mizo potovati. In maček, ubogi maček v žaklju, oj, ta je po mačje godil, mevkal in cvilil, da je bilo joj, zakaj miške so mu dišale, bolj ko Jurju pečenka. Umiral je revež pri polni mizi od glada. „Gospod žlahni! kaj pa imate v žaklju, kar tako čudno prepeva; morebiti je kak imeniten tič? popraša grajšak Jurja Burkleža. Miške mu dišijo, — in Juri začne popisovati lastnosti mačkove, kako miši lovi itd.; zadnjič še pristavi, da maček bi največ hasnil grajšini. Koliko bi pa hotli za-nj? Žakelj tolarjev. Oj z veseljem jih dam. In pri tej priči je barantija storjena. Grajšak prinese žakelj tolarjev in ga na rame Burkležu zadene, kateri se prav po hochdeutsch poslovi. Že jo pol ure maha, ko zasliši grajšakove strežnike za njim upiti: Kaj pa maček jé? Bil je namreč grajšak pozabil poprašati, od česa maček živi. Juri zareži: Kar ulovi! Streže pa zastopi ljudi. Oj! ljudi! ljudi jé; ni zastonj ta goljuf ga v žaklju nosil, ker se je bal, da bi ga bil samega požerl, — zdihuje streže. Oj po nas je! po nas je! smo že mačku v vampu; ljudi žré! — privpije v grajšino. Grajšak se silno prestraši, ker meni, da on bo prvi mogel v mačkov želodec zlesti; storaj zapové vsem strežetom, naj se z gorjačami oborožijo

in čez strašno žival planejo, kadar bode iz odvezanega žaklja skočila; on pa bode od zunej skoz okno gledal, kako bodo njegovo zapoved spolnili. Oj ubogi lačni maček! groznemu gospodu si prišel v pest; kako vesel gleda skoz okno, ko strežeti z gorjačami po tebi mahajo, po tebi, ki s tem, da škodljive miške pokončuješ, toliko dobrega storiš. Nehvaležnost je plača sveta. Dobro! da srečno marsikteremu udarcu odskočiš; no — zdaj si jo dobro zadel, ravno v okno si trešel, skoz katero je grajšak tak željno gledal tvojo smert; potegnil jo je kot megla in že leze na bližnjo drevo ves prestrašen. Še enkrat se zažene maček v okno, da se razbije, in prost je pod milim nebom. Strežeti zakričijo veselo, da so tak silnega sovražnika slavno zmagali in lučajo gorjače za mačkom. Ubogi maček ne vé kam drugam bežati, kakor na drevo, in oj nesrečna kukavica! na tisto drevo, na katerem je grajšak čepel, in se za zadnjo uro pripravljal. Roke so mu oterpnile, padel je z drevesa in si zatelnik zlomil. Bog daj duši dobro, če je zaslužila. Kdor drugim jamo koplje, sam va-njo pade.

Joško Iskrač.

Kerška národna.

Lipa nam stoji zelena,
Vo-srid poja široka,
Pod njon mi Brune 's tiha spi;
Onú' mi mimo gré mlad junak,
Ter mi ju 's tiha zaziva:
„Bil li te Brune s nami šla?“
„„Bih vam ja rado s vami šla,
Nu se ja bojim hinjenja.““
„Neboj se Brune ti toga,
Evo vera, duša moja.“
„„Junačka vera kot rosa!““
„A, divojačka kot magla,
Sadu ju vidim sada je ní“.

Zapisal J. Črnoic.

Dopisi.

Iz Ljubljane. Danes bomo nadalje povedali, kaj je komisija, ktera izdeluje osnovo za krajnsko občinsko ali srenjsko postavo, pretekli teden opravila.

Važna reč je bila, na drobno določiti, ktere opravila naj spadajo v tako imenovane notranje ali samosvojne, ktere pa naj prevzame kot izročene.

V opravilstvo notranje ali samosvojno je komisija djala: zvesto oskerbovanje srenjskega premoženja, naj je premakljivo ali nepremakljivo; s premakljivim sme srenja po svoji volji ravnati in ga prodati ali razdeliti po sklepu občinskega zbora, ki pa se ima o tem ravnati po predpisu srenjske postave; za prodaj ali razdelitev nepremakljivega srenjskega posestva pa mora občinski zbor poprej dovoljenje ces. kantonske gosposke imeti. Komisii se je treba zdelo, v prid srenjam to poslednjo pravico nekoliko omejiti, ker bi tu in tam se vendar utegnulo primeriti, da bi srenjski možje prenečimerno srenji kaj zapravili.

V samosvojno opravilstvo srenje je komisija dalje djala: skerb za svoje uboge, šolstvo, napravo in uderžanje srenjskih cest, zdravstvene reči svojega okraja in pa srenjsko policijstvo, kar se, na priliko, tiče reči, ktere zadevajo varnost, sejme, zidarije, gasivne priprave, čednost itd., — vse to pa se vé da tako, da se nikjer ne žalijo že obstoječe deželne postave.

Tudi naj ima srenja pravico v takih rečeh, ktere zadevajo nje blagor, se s prošnjami oberniti do višjih oblastnij in cesarja in razodevati svoje želje.

Ko je komisija vse to določila, se je posvetovala v tem, kaj bi se moglo izmed tistih opravil, ki prav za prav spadajo v opravilstvo cesarskih gosposk, vprihodnje tudi srenjam izročiti. Razun oklicov cesarskih postav, — razun tega, da županije pomagajo cesarskim gosposkam v